

7/46205

GK. 184

T.C.
MALİYE BAKANLIĞI
Gelir Politikaları Genel Müdürlüğü

Sayı : 32070953/610. 419
Konu : Soru Önergesi

26.08.2014

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞINA
(Kanunlar ve Kararlar Dairesi Başkanlığı)

İlgi: 1/7/2014 tarih ve 185657 sayılı yazı.

İlgide kayıtlı yazı ekinde alınan Ankara Milletvekili Prof. Dr. Özcan YENİÇERİ' nin tarafıma yönelttiği 16/6/2014 tarihli ve 7/46205 esas numaralı soru önergesinde yer alan hususlara ilişkin değerlendirmelere aşağıda yer verilmiştir.

Gemi inşaa sanayinin gelişmesi ve uluslararası alanda rekabet edebilecek seviyeye gelmesi maksadıyla KDV Kanununun 13 üncü maddesinde hüküm altına alınan düzenlememiz bulunmaktadır.

Buna göre; 3065 Sayılı KDV Kanunun 13/a maddesinde, faaliyetleri kısmen veya tamamen deniz, hava ve demiryolu taşıma araçlarının, yüzer tesis ve araçların kiralanması veya çeşitli şekillerde işletilmesi olan mükelleflere bu amaçla yapılan deniz, hava ve demiryolu taşıma araçlarının, yüzer tesis ve araçlarının teslimlerinin, bu araçların imal ve inşası ile ilgili olarak yapılan teslim ve hizmetler ile bunların tadili, onarım ve bakımı şeklinde ortaya çıkan hizmetlerin ve faaliyetleri deniz taşıma araçları ile yüzer tesis ve araçların imal ve inşası olanlara bu araçların imal ve inşası ile ilgili olarak yapılacak teslim ve hizmetlerin vergiden müstesna olduğu hükme bağlanmış olup, uygulamaya ilişkin usul ve esaslarda Katma Değer Vergisi Genel Uygulamaya Tebliğinin (II/B.1.) bölümünde belirlenmiştir.

Diğer taraftan, yerli tersanelerin katıldığı yurtiçi ve yurtdışı kamu alım ihaleleri iki bölümde değerlendirilmektedir:

1- Ülkemizde yapılan kamu alımları

Bilindiği üzere, Devlet, gemi inşa sanayii sektöründe etkili bir alıcı konumunda değildir. Bu nedenle, kamu alımları mevzuatı açısından, etkin bir politika uygulanması imkanı olmadığından, yerli tersaneleri desteklemeye yönelik münferit bir proje bulunmamaktadır.

Bununla birlikte, 4734 sayılı Kamu İhale Kanunu'nun yerli isteklilerle ilgili düzenlemenin yer aldığı 63'üncü maddesindeki düzenlemeye göre mal alımlarında yerli malı teklif eden istekliler lehine, hizmet alımı ve yapım işi ihalelerinde ise yerli istekliler lehine fiyat avantajı sağlanması hususunda ihale dökümanına hüküm konulabilmektedir.

19/02/2014 tarihli ve 28918 sayılı Resmî Gazete'de yayımlanan 6518 sayılı Aile ve Sosyal Politikalar Bakanlığının Teşkilat ve Görevleri Hakkında Kanun Hükmünde Kararname ile Bazı Kanun ve Kanun Hükmünde Kararnamelerde Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun ile 4734 sayılı Kanun'un yerli isteklilerle ilgili düzenlemenin yer aldığı 63'üncü maddesinde de değişiklik yapılmış olup, bu değişikliğin 6518 sayılı Kanun'un yayımı tarihinden 180 gün sonra yürürlüğe gireceği hüküm altına alınmıştır.

Söz konusu maddede yapılan değişiklik ile mal alımı ihalelerinde yerli malı teklif eden istekliler lehine % 15 oranına kadar fiyat avantajı sağlanabilecek, ancak Bilim, Sanayi ve Teknoloji

Bakanlığı tarafından ilgili kurum ve kuruluşların görüşleri alınarak orta ve yüksek teknolojiyi sanayi ürünleri arasından belirlenen ve her yıl ocak ayında Kurum tarafından ilan edilen listede yer alan malların ihalelerinde yerli malı teklif eden istekliler lehine % 15 oranına kadar fiyat avantajı sağlanması zorunlu olacaktır.

Yine anılan Kanunla, 4734 sayılı Kanunun 3 üncü maddesine eklenen (u) bendi ile yapılan bir başka değişiklik sonucunda (19/02/2014 tarihinden 180 gün sonra yürürlüğe girecektir); teknoloji transferi, yenilik ve yerlileşmeyi sağlamaya yönelik sivil off-seti de kapsayacak düzenleme kamu alım sistemine dahil edilmiş olup, bu şekilde yerli üretim ve yerli isteklilerin korunması amaçlanmaktadır.

Ayrıca, 5/9/2011 tarihli ve 2011/13 sayılı “Yerli Ürün Kullanılması” başlıklı Başbakanlık Genelgesi’nde; kamu kurum ve kuruluşlarınca gerçekleştirilecek mal alımlarında öncelikli olarak Türkiye’de üretilen ürünlerin tercih edilmesinin ekonomimiz açısından büyük önem taşıdığı ve kamu kurum ve kuruluşlarından 4734 sayılı Kamu İhale Kanunu kapsamında yapacakları alımlarda öncelikli olarak Türkiye’de üretilen ürünleri tercih etmeleri konusunda duyarlılık göstermeleri talep edilmiştir.

Diğer taraftan; savunma, güvenlik veya istihbarat alanları ile ilişkili olduğuna veya gizlilik içinde yürütülmesi gerektiğine ilgili bakanlık tarafından karar verilen alımlar ise Kamu İhale Kanunundan istisna olarak ve kendi esas ve usulleri çerçevesinde yürütülmektedir.

Sözü edilen düzenlemeler çerçevesinde, 4734 sayılı Kanuna göre yapılacak ihalelerde idarelerce yerli isteklilere ilişkin düzenlemelere yer vermek suretiyle yerli istekliler lehine fiyat avantajı sağlamaları mümkün bulunmaktadır.

2- Yurtdışında yabancı ülkeler nezdinde yapılan kamu alımları

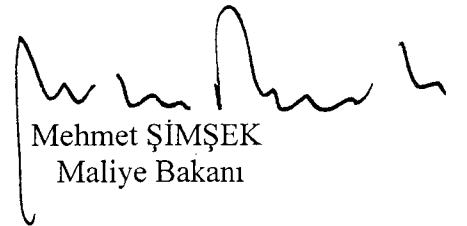
Uluslararası ihalelere katılan tersaneler açısından konu değerlendirildiğinde;

a) Avrupa Birliği (AB) ülkelerindeki uygulama: 25 numaralı “Sektörler Direktifi”nde yer alan hüküm uyarınca, gemi inşa sanayii sektöründeki yerli istekliler lehine üye ülkeler dışındaki üçüncü ülke isteklilerine karşı % 3 oranında koruma oranı mevcuttur. Ancak, Türkiye’nin AB’ne üye olması durumunda sözkonusu ayırimcilik ortadan kalkacaktır.

b) Dünya Ticaret Örgütü – Kamu Alımları (DTÖ- GPA): Türkiye, DTÖ-GPA’ye taraf olmayıp, gözlemci statüsünde bulunmaktadır. Taraf devletler arasında yerli istekliler lehine bir ayırimcilik uygulanmamaktadır.

c) Uluslararası ihaleler katılan yerli tersanecilerin karşılaştıkları fiili sorunlar: Uluslararası ihalelerde karşılaşılan engeller ve somut sorunlarla ilgili bilgiler Bakanlığımızda bulunmadığından bu bilgilerin Ekonomi Bakanlığından temin edilmesinin yerinde olacağı değerlendirilmektedir.

Bilgilerinize arz ederim.

Mehmet ŞİMŞEK
Maliye Bakanı